

De bestemmelser, der knytter sig til landbrugsejendommenes strukturmessige forhold er særlig indeholdt i lovforslagets kapitel IV. Hovedsynspunktet i landbokommissionen eller hos et flertal af dennes medlemmer har her været, at udviklingen i landbruget forudsætter mulighed for strukturændringer i form af voksende bedriftsstørrelser gennem frivillig sammenlægning af landbrugsejendomme og omlægning af jorderne mellem landbrugsejendomme. Det er herved opfattelsen, at der også i fremtiden vil være behov for landbrugsejendomme af forskellig størrelse, men den enkelte landbrugsudøvers adgang til frit at tilpasse størrelsen af sin bedriftsenhed med sine tekniske og økonomiske planer og muligheder bør udvides i forhold til gældende ret. Der har i kommissionen været delte meninger om, hvor vid den frie adgang til sammenlægning bør være, men et flertal af kommissionens medlemmer er gået ind for, at grænsen for fri adgang til sammenlægning fastsættes til 45 ha geometrisk areal, samt at der fra denne grænse og indtil 75 ha geometrisk areal er ret til sammenlægning, når det efter en forudgående prøvelse er godtgjort, at der ikke er aktuelt behov for tillægsjord til mindre ejendomme.

Bestemmelserne om erhvervelse af adkomst på landbrugsejendomme er efter den hidtidige lovgivning indeholdt dels i lov om landbrugsejendomme dels i loven om sammenslutningers og institutioners landbrugsjord. Det har været den herskende opfattelse i landbokommissionen, at der heller ikke fremtidig for selskaber, sammenslutninger og institutioner m. v. bør være fri adgang til erhvervelse af landbrugsejendomme, men det er fundet hensigtsmæssigt at samle de bestemmelser, der regulerer adgangen for såvel personer som selskaber m. v. til erhvervelse af landbrugsejendomme i samme lov.

For personers vedkommende er den i den hidtidige lovgivning indeholdte adgang til erhvervelse af indtil 2 landbrugsejendomme opretholdt. Derimod er adgangen til at erhverve flere end 2 landbrugsejendomme mod afståelse af vederlagsareal foreslået ophævet, således at adgangen til erhvervelse af flere end 2 ejendomme nu kræver tilladelse, der gives, når forholdene taler derfor.

Overdragelse ved arv er dog holdt udenfor erhvervelsesbegrænsningen, og ligeledes er der foreslået sådanne overgangsbestemmelser, som sikrer de bestående forhold med hensyn til overdragelse inden for slægten.

Til de enkelte bestemmelser i lovforslaget bemærkes:

Til kap. I.

I kapitlet er samlet de bestemmelser, som vedrører landbrugspligtens afgrænsning, samt reglerne for pålæggelse og ophævelse af landbrugspligt.

Til § 1.

Bestemmelsen angiver, at landbrugspligtige ejendomme er undergivet reglerne i forslaget kapitel II-VII.

Til § 2.

I årene 1929-1935 gennemførtes en registrering af alle landbrugspligtige ejendomme, hvorved disse blev noteret i matrikel og tingbog som landbrugsejendomme (landbrug, gårdbrug, husmændsbrug eller gartneri). Denne notering er senere løbende ajourført med hensyn til tilladte nedlægninger og sammenlægninger m. v., og senere nyoprettede ejendomme er noteret på grundlag af indberetninger fra kommunalbestyrelserne og statens jordlovsudvalg. Det forekommer kun rent undtagelsesvis, at en af landbrugsloven omfattet ejendom ikke er blevet noteret i matriklen, og det er derfor ikke fundet betænkeligt at foreslå, at landbrugspligten nu fikses til de allerede noterede ejendomme, således at der herved tilvejebringes et administrativt klart og enkelt kriterium for, hvilke ejendomme der er landbrugsejendomme. Som en yderligere grund til at overgå til denne nye definition på landbrugsejendomsbegrebet kan anføres, at vurderingslovens bestemmelser om grundbeløb er ophævet ved lov nr. 363 af 18. december 1964, hvorved et af den hidtidige lovgivnings kriterier for landbrugspligten er bortfaldet.

Ved ændringen af landbrugsloven i 1963 blev det bestemt, at landbrugspligten skulle omfatte alle jorder, der ved en landbrugsejendoms seneste vurdering til ejendomsværdi og grundværdi er medtaget under ejendommen, herunder også jorder, der ikke omfattedes af noteringen i matriklen. Bestemmelsen om den udvidede landbrugspligt er medtaget i forslaget § 2, 2. punktum, idet der endnu ikke er sket den fornødne ajourføring af noteringen i matriklen for så vidt angår de jorder, der ved lovændringen blev pålagt landbrugspligt. Som bestemmelsen er formuleret, er den ikke at betragte som en overgangsbestemmelse, idet det ikke er muligt at afgøre, hvor lang tid det vil tage at gennemføre noteringen om den udvidede landbrugspligt. Ved udtrykket „den seneste vurdering til ejendomsværdi og grundværdi“ forstås således den til enhver tid seneste vurdering af den pågældende ejendom. Det anses imidlertid for at være af betydning, at noteringsudvidelsen i matriklen gennemføres, så snart det er muligt. Det er i § 2, sidste